

وقتی پدر، فرزند را به مادرش تحویل نمی دهد

Photo: Polina /www.shutterstock.com

موسی برزین، وکیل خانه امن

سوال:

سلام!

من شش سال پیش ازدواج کردم و یک فرزند دختر سه ساله هم دارم. با شوهرم اختلافات زیادی داشتیم. ایشان در طول زندگی مان خیلی من را اذیت کرد. در ابتدا به من تهمت ارتباط با مردهای بیگانه را می زد و بعد هم تا حد زیادی من را محدود کرد. هر وقت می خواستم بروم بیرون یا باید با خودش می رفتم یا با مادر یا خواهرش.

چون در همسایگی خانواده شوهرم زندگی می کردیم، مادر و خواهر شوهرم مرتباً در زندگی ما دخالت می کردند. حق صحبت به جز با خانواده خودم را نداشتم و وقتی در مراسمات و مهمانی ها با مردهای فامیل صحبت می کردم ناراحت می شد و چند روز با من بدرفتاری می کرد.

در مقابل خودش خوشگذران بود و با هر کسی می خواست رفت و آمد می کرد. مرتباً با گوشی با خانم های همکارش چت می کرد و وقتی اعتراض می کردم می گفت من مردم و هر کاری بخواهم می توانم بکنم. خانواده اش هم از ایشان حمایت می کردند فقط پدر شوهرم پشت سر من بود.

چند بار قهر کردم و رفتم خانه پدرم اما جواب نداد تا اینکه تصمیم به طلاق گرفتم. با مصیبت بسیار توانستم حکم طلاقم را بگیرم. دادگاه ایشان را به مهریه هم محکوم کرد و حضانت بچه را به من داد اما علی رغم این حکم، ایشان بچه را به من تحویل نمی دهد و می گوید اگر بخواهی بچه را بگیری می برم از کشور. هدف ایشان فقط این است که من از مهریه گذشت کنم. حالا سوال من این است که برای گرفتن بچه چه کار باید بکنم؟

جواب:

سلام!

ایشان قانوناً موظف است دخترتان را به شما تحویل بدهد. بهتر است شما به اجرام احکام شعبه ای که رای را صادر کرده است بروید و بخواهید که دستور بدهند تا حکم از طریق نیروی انتظامی اجرا شود. نیروی انتظامی دخترتان را از ایشان خواهد گرفت.

از طرف دیگر بر اساس ماده ۰۴ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۹۳۱، «هر کس از اجرای حکم دادگاه در مورد حضانت طفل استنکاف کند یا مانع اجرای آن شود یا از استرداد طفل امتناع ورزد، حسب تقاضای ذی نفع و به دستور دادگاه صادر کننده رأی نخستین تا زمان اجرای حکم بازداشت می شود.»

بر اساس این ماده شما می توانید به شعبه دادگاه خانواده صادر کننده حکم رفته و تقاضای بازداشت ایشان به دلیل عدم استرداد طفل را مطرح کنید. در این صورت قاضی می تواند دستور بازداشت ایشان را صادر کند تا استرداد کودک تسهیل شود.

بیشتر بخوانید:

[آزمایش نشان داد که این بچه من نیست](#)

[برای جدایی از شوهر بد رفتار و ناسازگار چه باید کرد؟](#)

[بعد از بارداری تازه فهمیدم ازدواج ثبت نشده](#)

سوال:

برادر شوهرم در خارج زندگی می‌کند و خودش هم تهدید کرده که بچه را می‌برم خارج. دخترمان پاسپورت هم دارد چون قبلا یک بار رفتیم ترکیه. ترس من این است که ایشان دخترم را ببرد خارج. پاسپورت هم دست اوست. من چه کاری می‌توانم بکنم تا نتواند این کار را بکند؟

جواب:

بر اساس قانون ایشان نمی‌تواند بدون اجازه شما کودک را از کشور خارج کند.

ماده ۲۴ قانون حمایت از خانواده در این باره مقرر کرده است: «صغیر و مجنون را نمی‌توان بدون رضایت ولی، قیم، مادر یا شخصی که حضانت و نگهداری آنان به او واگذار شده است از محل اقامت مقرر بین طرفین یا محل اقامت قبل از وقوع طلاق به محل دیگر یا خارج از کشور فرستاد، مگر اینکه دادگاه آن را به مصلحت صغیر و مجنون بداند و با در نظر گرفتن حق ملاقات اشخاص ذی‌حق این امر را اجازه دهد. دادگاه در صورت موافقت با خارج کردن صغیر و مجنون از کشور، بنابر درخواست ذی‌نفع، برای تضمین بازگرداندن صغیر و مجنون تأمین مناسبی اخذ می‌کند.»

توجه کنید که گرفتن اجازه از دادگاه بسیار دشوار است و منظور از مصلحت هم مواردی مانند درمان است. اما علی‌رغم وجود این ماده دخترتان خود به خود ممنوع‌الخروج نیست. یعنی اگر شما اقدامی برای ممنوع‌الخروجی نکنید، پدرش در خارج کردن کودک از مرز مشکلی نخواهد داشت.

در یک نظریه مشورتی اداره حقوقی قوه قضائیه بیان شده است که مادر می‌تواند فرزند خود را ممنوع‌الخروج کند. از این اداره پرسیده شده است: «... در صورتی که پدر قصد خروج از کشور فرزندش را داشته باشد، آیا مادر یا سایر اشخاص در ماده ۲۴ یاد شده حق ممنوع‌الخروج کردن طفل از کشور را دارند یا خیر؟»....

این اداره نیز در پاسخ بیان کرده است: «مادر یا شخص دیگری که به حکم دادگاه عهده‌دار حضانت فرزند است، می‌تواند نسبت به ممنوع‌الخروجی فرزند اقدام کند تا ولی قهری نتواند بدون رضایت ایشان، نسبت به خروج فرزند اقدام کند.» (نظریه شماره ۷/۲۹/۷۶۹۱ - ۹/۰۱/۲۹۳۱ اداره کل حقوقی قوه قضائیه)

سوال:

سوال دیگر من در مورد تهدیدهای ایشان است. مرتباً به من پیام می‌فرستد که آبرویت را می‌برم و نمی‌گذارم آب خوش از گلویت پایین برود. رفته محل کار پدرم و با ایشان درگیر شده است. من الان یک چهارم حقوقش را توقیف کرده‌ام و باید ۰۱ سکه هم پیش پرداخت بدهد. از اینکه من می‌خواهم مهریه را بگیرم خیلی عصبانی است. ما یک همسایه‌ای داریم که با ایشان همکار است. به من افترا می‌زند که با این همسایه در ارتباط هستم و همه جا هم این را گفته و آبروی من و خانواده‌ام را برده. به دروغ گفته خودم در گوشی دیده‌ام که به همدیگر عکس‌های برهنه می‌فرستند. من می‌خواهم در این مورد نیز از ایشان شکایت کنم تا بترسد و به این کارش ادامه ندهد.

[عضو کانال تلگرام خانه امن بشوید.](#)

جواب:

تهدید و افترا هر دو جرم است. البته تهدید و افترا وقتی جرم است که فرد قصد آن را داشته باشد؛ یعنی اگر در اثر عصبانیت و بدون نسبت دادن عملی باشد تهدید و افترا محقق نمی‌شود اما به نظر می‌رسد بتوانید شوهرتان را به جرم افترا محکوم کنید.

توجه کنید که باید اثبات کنید ایشان رابطه نامشروع به شما نسبت داده است. اگر شاهدهی دارید که ایشان این حرف‌ها را زده یا اینکه از طریق پیامک به شما نسبت ناروا داده است، این موارد را می‌توانید به عنوان مدرک به دادسرا و دادگاه ارائه کنید.